

แนะนำหนังสือ Book Review

โดย อรณันท์ หาญยุทธ
By Orranun Harnyoot
คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
School of Nursing, Eastern Asia University

ชื่อเรื่อง: กระบวนการคิด กระบวนการพยาบาล: การนำไปใช้
ผู้แต่ง: อรณันท์ หาญยุทธ
สำนักพิมพ์: ศูนย์ผลิตเอกสารทางวิชาการ
มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซีย
ปีที่พิมพ์: 2559
จำนวนหน้า: 114 หน้า

คำนำ

ตำรากระบวนการคิด กระบวนการพยาบาลและการนำไปใช้ เป็นตำราที่ให้ความสำคัญกับการคิดและกระบวนการคิดเพื่อนำไปสู่การคิดวิเคราะห์และการใช้เหตุผลในการเขียนแผนการพยาบาลตามขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล ซึ่งเหมาะกับนักศึกษาพยาบาล และอาจารย์พยาบาลที่จะนำไปใช้เป็นตำราการเรียนการสอนและการอ้างอิง มีการนำเสนอ แนวคิด หลักการ ขั้นตอน ตัวอย่างประกอบการอธิบาย สรุป และคำถามท้ายบทเพื่อให้ผู้เรียนสามารถนำไปปฏิบัติได้

จุดประสงค์

ใช้เป็นตำราประกอบการเรียนการสอน ในวิชาแนวคิด ทฤษฎีและกระบวนการพยาบาล เพื่อให้ผู้เรียนได้เข้าใจวิธีการคิด แนวทางการเขียนแผนการพยาบาลตามขั้นตอนของกระบวนการพยาบาลที่ถูกต้อง ตลอดจนการบันทึกทางการพยาบาล

สาระสำคัญ

ตำราเล่มนี้ประกอบด้วยเนื้อหา 9 บท ดังนี้ (1) การคิดและกระบวนการคิดทางการพยาบาล (2) กระบวนการพยาบาล (3) การประเมินภาวะสุขภาพ (4) การวินิจฉัยการพยาบาล (5) การวางแผนการพยาบาล (6) การเขียนแผนการพยาบาล (7) การใช้แผนการพยาบาล (8) การประเมินผลและ (9) การบันทึกการพยาบาล

สะท้อนคุณค่า

1. บทที่ 1 กล่าวถึงความหมาย ความสำคัญของการคิด ประเภท และขั้นตอนของกระบวนการคิด ทักษะและกระบวนการคิดเป็นสมรรถนะที่ช่วยให้ผู้เรียนสามารถตัดสินใจแก้ปัญหาได้ถูกต้อง เป็นทักษะที่สำคัญและจำเป็นสำหรับการเขียนแผนการพยาบาลตามขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล

2. บทที่ 2 เป็นการให้ความรู้ความเข้าใจเบื้องต้นเกี่ยวกับกระบวนการพยาบาล นำเสนอเนื้อหาที่เน้นให้เห็นความสัมพันธ์ของแต่ละขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล กับกิจกรรมการพยาบาลที่จะช่วยให้ผู้เรียนได้เข้าใจบทบาทหน้าที่ของพยาบาลตั้งแต่ต้นจนจบกระบวนการพยาบาล ซึ่งเป็นประโยชน์มากในการนำความรู้มาใช้ในการเขียนแผนการพยาบาล

3. บทที่ 3 เป็นขั้นตอนแรกของกระบวนการพยาบาล เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูล (data) และข้อเท็จจริง (fact) เกี่ยวกับภาวะสุขภาพของผู้รับบริการ โดยใช้กรอบแนวคิดแบบแผนสุขภาพของกอร์ดอน ความต้องการพื้นฐานของมาสโลว์ ทฤษฎีการปรับตัวของรอย และทฤษฎีการดูแลตนเองของโอเร็ม มาเป็นแนวทางในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อให้ได้ข้อมูลที่เป็นจริงเกี่ยวกับสุขภาพของผู้รับบริการได้ครบถ้วนสมบูรณ์และถูกต้องก่อนที่จะนำไปวางแผนการพยาบาลในขั้นตอนต่อไป

4. บทที่ 4 เป็นการเขียนข้อวินิจฉัยการพยาบาล ในบทนี้ได้นำเสนอประเภทของข้อวินิจฉัยการพยาบาลและแนวทางการเขียนในรูปแบบของ PES (ปัญหาสุขภาพ สาเหตุของปัญหา และ อาการ/อาการแสดง) มีการอธิบายที่เข้าใจง่าย พร้อมทั้งมีตัวอย่างประกอบ การเขียนข้อวินิจฉัยการพยาบาล ที่ถูกต้องสอดคล้องกับปัญหาสุขภาพหรือความต้องการของผู้รับบริการ จะนำไปสู่การวางแผนการพยาบาลได้ถูกต้อง

5. บทที่ 5 การวางแผนการพยาบาล เป็นขั้นตอนของการนำข้อวินิจฉัยการพยาบาลที่ได้มาทำการ ดังนี้ (1) จัดลำดับความสำคัญของปัญหาที่เขียนในรูปแบบของข้อวินิจฉัยการพยาบาล เพื่อให้ปัญหาแต่ละปัญหาได้รับการแก้ไขได้อย่างรวดเร็วและถูกต้อง (2) การกำหนดเป้าหมายและเกณฑ์ที่คาดหวังจากผลการปฏิบัติการพยาบาล (3) การกำหนด/เลือกกิจกรรมการพยาบาลที่เหมาะสมกับปัญหาสุขภาพและการให้เหตุผลของการปฏิบัติการนั้น ๆ การวางแผนการพยาบาลเป็นหน้าที่ความรับผิดชอบของพยาบาลใน

การดูแลผู้รับบริการแบบองค์รวม

6. บทที่ 6 การเขียนแผนการพยาบาล เป็นการนำส่วนต่าง ๆ ที่เป็นองค์ประกอบของกระบวนการพยาบาล มาเขียนลงในแบบฟอร์มที่กำหนดในบทนี้จะมีตัวอย่างการเขียนแผนการพยาบาล เริ่มตั้งแต่การเขียนข้อวินิจฉัยการพยาบาล การระบุข้อมูลสนับสนุนที่เป็นข้อมูลอัตนัยและข้อมูลปรนัย การระบุเป้าหมายและผลลัพธ์ที่คาดหวัง กิจกรรมการพยาบาล เหตุผลทางการพยาบาล และการประเมินผล

7. บทที่ 7 เป็นขั้นตอนของการนำแผนการพยาบาลไปใช้กับผู้รับบริการ พยาบาลที่นำแผนการพยาบาลไปใช้ควรเป็นผู้จัดทำแผนการพยาบาลเอง เพื่อป้องกันความผิดพลาดในขั้นตอนของรายละเอียดต่าง ๆ ซึ่งจะส่งผลต่อสุขภาพของผู้รับบริการ ถ้ามีการมอบหมายให้พยาบาลคนอื่นนำแผนการพยาบาลไปใช้ ต้องควรมีการนิเทศตรวจสอบเพื่อให้แน่ใจว่ามีการทำทุกกิจกรรมที่ระบุไว้

8. บทที่ 8 การประเมินผล เป็นขั้นตอนสุดท้ายของกระบวนการพยาบาล ขั้นตอนนี้เป็นการประเมินผลการปฏิบัติกิจกรรมการพยาบาล การประเมินผลเป็นขั้นตอนสำคัญที่พยาบาลต้องทำอย่างต่อเนื่องและต้องมีการประเมินทุกขั้นตอนของกระบวนการพยาบาล เพื่อนำไปสู่การแก้ไขปรับปรุงต่อไป

9. บทที่ 9 การบันทึกการพยาบาล ในบทนี้ได้แนะนำแนวทางและวิธีการบันทึกการพยาบาล การบันทึกการพยาบาลในรูปแบบต่าง ๆ กัน ข้อสำคัญของการบันทึกต้องบันทึกให้ถูกต้อง ชัดเจน ครบถ้วนสมบูรณ์ เพราะเป็นเอกสารที่ใช้เป็นหลักฐานทางกฎหมายและมาตรฐานวิชาชีพ การบันทึกการพยาบาลเป็นบทบาทหน้าที่ของผู้ให้บริการทุกคน

สรุป

จุดเด่นของตำราเล่มนี้ ผู้เขียนได้เขียนจากประสบการณ์การสอนและการปฏิบัติการพยาบาล รวมทั้งได้มีการค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ เขียนตามขั้นตอนของการเรียนรู้จากง่ายไปสู่ยาก เกิดความเข้าใจจนสามารถเขียนแผนการพยาบาลและนำไปใช้ในการปฏิบัติการพยาบาลได้ เป็นตำราที่เหมาะกับนักศึกษาพยาบาลหรือบุคลากรพยาบาลที่ยังขาดความเข้าใจหรือยังไม่เคยมีประสบการณ์ในการเขียนแผนการพยาบาลมาก่อน ทุกบทจะนำเสนอแนวคิด หลักการ สารความรู้และตัวอย่างประกอบ

อธิบายให้เห็นความเชื่อมโยงจากบทหนึ่งหรือขั้นตอนหนึ่ง ไปสู่อีกขั้นตอนหนึ่ง ซึ่งตำราเล่มนี้ได้ใช้กับนักศึกษาพยาบาลหลักสูตรพยาบาลศาสตรบัณฑิต คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเซียมาแล้วตั้งแต่ปีการศึกษา 2559

จนถึงปัจจุบัน เป็นตำราที่ให้คุณค่าและเป็นประโยชน์ต่อนักศึกษาพยาบาลและอาจารย์พยาบาลที่นำไปใช้เป็นตำราการเรียนการสอนในวิชา

Harnyoot, O. (2016). Thinking & nursing process: Application. Pathum Thani: Center of Academic Materials and Printing, Eastern Asia University.

